

Notă informativă
la Proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la organizarea și desfășurarea
activității turistice în Republica Moldova nr. 352/2006

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr. 352/2006 a fost elaborat de Ministerul Culturii.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr. 352/2006 a fost elaborat în temeiul pct. 16.24 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023.

Proiectul de lege rezidă din necesitatea completării cadrului normativ, juridic și organizațional al activității turistice și al activității de întreprinzător în domeniul turismului în Republica Moldova și are scopul de a perfecționa cadrul legal, în primul rând în vederea integrării instituției Oficiului Național al Turismului, structură subordonată Ministerului Culturii, instituție ce a fost constituită prin Hotărârea Guvernului nr. 570/2023, însă care nu este prevăzută în cadrul normativ primar.

Astfel prin introducerea în Legea nr.352/2006 a Oficiului Național al Turismului în calitate de structură organizațională din sfera de competență a Ministerului Culturii, se urmărește coordonarea și organizarea activităților orientate spre asigurarea implementării politicilor publice în domeniul turismului, dezvoltarea turismului intern și receptor, promovarea țării ca destinație turistică pe plan extern, protecția drepturilor subiecților raporturilor juridice din domeniul turismului, precum și asigurarea prestării serviciilor turistice la standarde internaționale.

Introducerea conceptului de Oficiu Național al Turismului este o măsură necesară, întemeiată pe lipsa în Republica Moldova a unei asemenea structuri, Moldova fiind unica țară din Europa centrală și de sud-est unde nu există o instituție națională responsabilă de implementarea politicilor în domeniul turismului, deși îl consideră un domeniu cu potențial enorm de atragere a investițiilor și dezvoltare.

Necesitatea elaborării proiectului reiese și din obiectivele Strategiei Naționale de dezvoltare ”Moldova Europeană 2030” (în continuare – SND) aprobată prin Legea nr. 315/2022.

Conform pct. 2.6. din SND o modalitate de valorificare și apreciere a patrimoniului cultural, de odihnă activă și de dezvoltare personală este turismul.

SND stabilește direcții de politici și intervenții prioritare, inclusiv în domeniul culturii ce include și turismul, precum ar fi dezvoltarea și diversificarea produsului turistic național (agroturismul, ecoturismul, turismul rural, vitivinicol, gastronomic și cultural), consolidarea rolului comunităților locale și implicarea diasporei; dezvoltarea calitativă a forței de muncă și a programelor educaționale; formarea și consolidarea destinațiilor turistice, inclusiv prin acțiuni de promovare, conservare și restaurare a monumentelor istorice.

Pentru realizarea intervențiilor prioritare, este oportună și perfecționarea Legii nr. 352/2006 în vederea creării cadrului legal necesar dezvoltării turismului.

În redacția actuală Legea nr.352/2006 conține o serie de noțiuni și prevederi, care nu corespund raporturilor actuale în domeniul turismului, fiind desuete și în unele părți formulate nespecific limbajului modern în materia de dezvoltare a turismului. Noțiunile și expresiile neactuale nu doar îi conferă normei de bază în domeniul turismului un aspect demodat și neprogresist, ci și constituie un impediment în dezvoltarea turismului receptor și intern, mai ales în situația în care mediul asociativ și de afaceri în domeniu aspiră la cele mai progresiste tendințe, urmărind dezvoltarea turismului beneficiind de inspirația turismului din alte state, relațiile în domeniu depășind vădit cadrul actual de reglementare. În această situație, businessul în domeniu turismului nu poate, în mod firesc și obiectiv, să revină la reglementarea care nu face față diversității relațiilor din turism, dezvoltarea cărora necesită a fi stimulată. Legislația în domeniu nu trebuie să fie un factor de stagnare a dezvoltării turismului sau cel puțin unul care impactează diversitatea și creșterea relațiilor în afacerile din domeniul

turismului, mai ales în lumina vectorului Moldovei către valorile europene și integrarea activă corespunzătoare.

În același timp, proiectul aduce prevederi de reglementare mai riguroasă, atunci când este oportun circumstanțelor. Prevederile urmăresc soluționarea unor fenomene negative care sunt înregistrate pe piața afacerii în domeniul turismului emițător. Astfel, în perioada ultimilor ani s-a întetit numărul de cazuri de înregistrare superficială a agențiilor de turism, fiind indicată o adresă formală în procedura înregistrării, fără însă a avea un spațiu fizic unde în mod normal pot fi deserviți consumatorii. În rezultat, aceste pseudo-agenții, care în realitate sunt înregistrate de o persoană fizică care și este unicul angajat, intermediază vânzarea în exces a pachetelor turistice pentru turiștii care pleacă înafara Republicii Moldova, iar în situația unor impedimente imprevizibile care necesită suportarea cheltuielilor adiționale (de ex. plata suplimentară pentru servicii, neimputabilă consumatorului, necesitatea returnării banilor pentru serviciu viciat sau neprestat, necesitatea asigurării revenirii înapoi a turiștilor în cazuri excepționale etc.), declară faliment, fără a purta răspundere pentru proporția de servicii neprestate sau prestate necorespunzător. În rezultat, consumatorii sunt prejudiciați direct, chiar dacă au efectuat plata serviciilor integrală și nu au admis abateri de la condițiile contractuale. Fenomenul este agravat anume de încheierea contractelor on-line, în mod „virtual”, în afara unei încăperi, unde consumatorul ar putea solicita descrierea amănunțită a serviciului, inclusiv negocierea mai efectivă a contractului, precum și precizarea riscurilor sau excepțiilor. În acest sens, proiectul suplinește condițiile de activitate ale turoperatorilor și agențiilor de turism cu obligația să dispună de spațiu fizic pentru prestarea serviciilor turistice în conformitate cu legislația.

Proiectul contribuie parțial și la realizarea acțiunii 16.23. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023: „Diversificarea conexiunilor aeriene și atragerea noilor companii avia, în scopul sporirii numărului de turiști, care vor utiliza serviciile turistice, astfel contribuind la ridicarea nivelului economic al țării” prin completarea activităților turoperatorilor cu activitatea de contractare a companiilor aeriene în vederea organizării programelor charter.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totodată la elaborarea prezentului proiect s-a ținut cont de bunele practici și de legislația europeană în domeniu:

- utilizarea UNWTO GLOSSARY OF TOURISM TERMS ca model de inspirație apropiat reglementarea propusă de regulile model ale țărilor Uniunii Europene;
- unele prevederi din proiect sunt în concordanță cu normele aplicate în țări europene și nu numai, cum ar fi SUA, România, Olanda și altele.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede următoarele elemente noi:

- modificarea noțiunii de „casă rurală”, prin excluderea unor elemente de ordin logistic și alimentar, care limitează irațional și inechitabil calificarea acestor categorii de unități de cazare/alimentare, precum și volumul serviciilor de care ar putea beneficia turistul în mod firesc conform specificului rural al acestor unități.
- În mod similar proiectul vine să actualizeze noțiunea de „pachet de servicii turistice/de călătorie”, urmărind alinierea corespunzătoare la sensul redat în directivele UE și la noțiunile utilizate de UNWTO la nivel mondial.
- Totodată proiectul vine să abroge unele noțiuni care nu poartă nici o sarcină de conținut rațional și/sau sunt norme „moarte” prin neaplicarea lor pentru o perioadă îndelungată de timp („Registrul rezidenților zonelor turistice naționale”, „Registrul turismului”, „rezident al zonei turistice naționale”, precum și Capitolul VII „Zonele turistice naționale” ș.a.).
- În proiect sunt incluse noțiuni noi precum ar fi ”excursie” și ” indicator de informare și orientare turistică”;

• Proiectul de lege prevede introducerea normei speciale care stabilește atribuția Ministerului Culturii de elaborare și aprobare a Regulamentului cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale în domeniul turismului. • Au fost introduse prevederi cu privire la statutul și activitatea Instituției publice „Oficiul Național al Turismului”; • A fost completată lista de activități a agențiilor de turism în vederea dezvoltării turismului intern și receptor; • A fost impusă obligația pentru turoperatori și agenții de turism de a dispune de spațiu fizic pentru prestarea serviciilor turistice. • Modificări de simplificare și optimizare a procedurilor, modificări redacționale și de ajustare a textelor în articole și legi, ca urmare a includerii modificărilor de bază propuse prin acest proiect; • completarea activităților turoperatorilor cu activitatea de contractare a companiilor aeriene în vederea organizării programelor charter pentru anumite țări de destinație turistică.
5. Fundamentarea economico-financiară Proiectul nu este cu impact economico-financiar asupra bugetului public, implementarea lui nu generează cheltuieli (bugetare și nebugetare). Se pot aștepta fluxuri de mijloace financiare în economia țării drept urmare a implementării proiectului conform pct. 2 și 4 al acestei note informative: - creșterea numărului de investitori, inclusiv a unităților de cazare (și/sau extinderea acestora) și a valorii investițiilor în domeniul turismului; - creșterea cifrei de afaceri, numărului de agenți economici activi, majorarea numărului locurilor de muncă.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare Proiectul elaborat se încadrează în cadrul normativ în vigoare, totuși aprobarea acestuia va genera în consecință necesitatea: • aprobării prin Ordinul ministrului culturii un Regulament cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale în domeniul turism, conducându-se de Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 656/2022.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege va fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Culturii www.mc.gov.md , precum și pe pagina web https://particip.gov.md/ . Proiectul va fi remis spre avizare oficială următoarelor autorități publice: Ministerul Justiției Ministerul Finanțelor Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Mediului Centrul Național Anticorupție
8. Constatările expertizei anticorupție Proiectul va fi supus expertizei anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și, respectiv, nu cade sub incidența art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
10. Constatările expertizei juridice Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice.
11. Constatările altor expertize

Proiectul nu necesită a fi supus altor expertize.

Proiectul conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător în contextul Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235-XVI din 20.07.2006, astfel este necesară examinarea acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Ministru

Sergiu PRODAN